

ARVAMUS

KIRI

Suvevaheaeg ja õpilasmalev on sedakorda lõppenud

Tööd tublisti, virkust vahvasti kartmatust kõvasti sõbralikke sõnu sagedasti rõõmsaid naeratusi alati...

Õpilasmaleva töösuvi on sedakorda jällegi lõppenud. Lõuna-Järvamaa õpilasmalevas leidis tööd 122 õpilast ja noort vanuses 13-22 eluaastat. Rohkem oli malevlaste hulgas tüdrukuid – rühmades töötas 75 tüdrukut ja 47 poissi. Mitmed sooviavaldanud poisid jäid sel aastal rühmadest välja, sest töö algas vahetult pärast kooliaasta lõpu ning pikendatud õppeaastale jäänutel ei olnud enam võimalik tööle saada.

Kokku töötas Lõuna-Järvamaa õpilasmalevas 12 rühma. Neist seitse olid päevarühmad: Oisus (rühmajuhut Üli Kaiv), Kihlis (Herve Rannu), Laupal (Anneli Paas), Kabalas (Ellen Nugis), Türi linnas (Erika Teras), Imaveres (Reima Nõmmik) ja Käsukonnas (Reima Nõmmik, Maive Loooris). Ööbimisega oli viis rühma: Purila (Erika Teras), Türi-Muhu (kaks rühma - Ringa Lindjärv, Sulo Särkinen ja Arnek Rubnik), Imavere - Türi (kaks rahvusvahelist vabatahtlike töörühma - Reima Nõmmik, Pipi-Liis Siemann, Anneli Siimussaar; Türi valla poolt abistas Erika Teras).

Tehtud tööd olid valdavalt heakorra- ja haljastustööd, kivide korjamine, värvimine, rohimine.

Peamisteks tööandjateks olid sel aastal Türi ja Imavere vald, OÜ Estonia, RMK Purila taimla.

Tööpäev oli lastel neljatunnine, palka maksti alampalga alusel, 27 krooni tund. Purila taimlas saadi palka tükitöö alusel. Palga suuruse järgi hinnates olid töökamad ja tublimad noored Karl Kiisk, Meeli Vreimann, Iiti-Pätrik Järve, Miret Raadik ja Dmitri Onegin.

Malevasuve lõpetasid piirkondlik kokkutulek Jändjal ja EÕM-i kokkutulek Pilstveres.

Õpilasmaleva osavõtumaks oli 65 krooni päevastes rühmades ning 250 krooni ööbimisega rühmas. Osavõtumaksu eest said noored õpilasmaleva T-särgi, Simplekonekaardi, lõunaks sooja toidu, transpordi tööle ja tagasi, väljasõidud Pärnusse ja Tammsaare-maile ning osalemise piirkondlikul kokkutulekul ning EÕM-i kokkutulekul Pilstveres. Lisaks toetati rühmade omaalgatust kultuuri-programmi osas (väljasõit põllumajandusmuuseumi ja Vembu-Tembumaale).

Projekt Lõuna-Järvamaa õpilasmalev on ühelt poolt lastele alates 13. eluaastast tööd ja teenistust pakkuv tegevus. Teiselt poolt mitte vähem oluline on õpilaste vaba aja sisustamine, eakaaslastega suhtlemine, uute sõprade leidmine ning uute teadmiste saamine. Seda eesmärki täidabki maleva kultuuri-programmi osa.

Töösuve kokkuvõtval koosolekul arutati 2009. aasta õpilasmaleva korraldamist Lõuna-Järvamaal, kavandati koostööd tihendada ning kaasata ka Väätša vald. Õpilasmalev tuleb ka 2009. aasta suvel!

Kui kõik läheb kava kohaselt, siis valmib tuleva aasta kevadeks ka Tallinna ülikoolis magistratöö "Töökasvatuse õpilasmaleva näitel".

Täna õpilasmaleva rahastajaid, kelleks olid Türi vallavalitsus, Imavere vallavalitsus, Eesti noorsootöö keskus ning Ettevõtluse arendamise sihtasutuse kohaliku omaalgatuse programm.

Head koolliteed kõikidele malevlastele!

Erika Teras
Lõuna-Järvamaa õpilasmaleva projektijuht

EÕM-i kokkutulekul Pilstveres tuli malevlastel tugevas vihasajus mitmel ajal jõudu proovida.

Erakogu

Muusikakool näitab teed

KAIA IVA
Türi linnapea 2002-2005
Riigikogu liige, IRL

Esmaspäeval sai õnneliku lõpu üks lugudest Türi muusikakaloo. Avatud sai kultuurimaja ja juurdeehitusena valminud muusikakooli uus hoone ning nüüdsest saavad Türi kandi lapsed oma muusikaõpinguid jätkata täiesti ainulaadsetes tingimustes.

Samas sai särava alguse uus lugu. Sest selle hoone näol on tegemist taasiseseisvunud Eestis esimese algusest peale muusikakooliks projekteeritud-ehitatud hoonega. Ruumid on helipidavad ja optimaalse suurusega. Sisustus, õppevahendid ja pillid on just sellised, mis oma kvaliteediga kutsuvad noori ennast arendama ning annavad õpetajatele võimaluse õppeprotsessi täiuslikuks muuta.

Uue maja valmimisele on eelnenud rida lugusid, millel igapäev oma tähtsus. Olgu selleks vabariiklikel konkursidel Türi õpilaste saavutatud auhinnalised kohad või vilistlaste särav muusikaline tee. Olgu selleks Türi iseseisva muusikakooli saamisloog või Paide kooli filiaalina töötamise aeg. Aga oma lugu on ka õpetaja Luo klaveriklassil ja samuti Türi nii ammusel ning samas kestval koorilaulu säral.

Selle maja saamisloog algus jääb viie aasta taha. Kui hakkasime linna uut arengukava koostama, siis nägime, et

meil on tubli kultuurirahvas ja muusikahuvilised lapsed. Aga samas oli remondiootel laululava, väsinud kultuurimaja ja tibatilluke muusikakool, mis paljudele linnaelanikele meenutas pigem kunagisi käike selle maja lastearsti või veel üsna hiljaegugi ka hambaarsti juurde.

Tähtis roll arutelude juhtimisel oli toonase linnavalikogu hariduse- ja kultuurikomisjoni esimehel, meie hulgast lahkunud Jüri Kuusikul. Ilmselt ka see, et Jüri ei olnud otseselt seotud ühegi linna asutusega, lubas argisemate chitumurede kõrval viia mõtet kiiresti julgematele ja suurematele plaanidele.

Oli selge, et muusikakool oma senises majas enam jätkata ei saa. Ehk võiks teiste hoonete varal ümberehitustega probleemi lahendada, seda hakkasid uurima majandusosakonna ning haridus- ja kultuuriosakonna toonased juhid Hannes Taube ja Elbe Metsatalu, kes said juba arvestada Silja Aaviku juhtimisel kokku pandud ruumivajadusega. Arusaadavalt oli see aeg ärev, sest kõigil olid oma majade suhtes selged plaanid ja arenemiskavad. Ja kuigi lapsi jääb tavakoolides vähemaks, siis piisavalt suurt tükki kusaigil ära lõigata tööpoolest poleks andnud.

Nõnda hakkasid osakonnade juhid koos kooliga uue maja plaani pidama. Kuna samal ajal pandi kokku kava kultuurimaja renoveerimiseks, siis üsna pea hakkasid need teemad haakuma. Liiti oli kultuurimaja puhul küsimuseks, kas maja vajab kahte saali, kas kinosaal leiab ikka kasutust. Nende arutelude juures oli tänuväärne roll linnarahval. Iga mõttekavand või eskiislahendus, mis alati Türi lehes kajastamist leidis, sai hulgaliselt vastukaja. Ei mäleta ühtki teist teemat, kus inimesed oleks olnud nii varmad kaasa mõtlema ning oma arvamust välja ütleva nii silmast silma kui ajalehe vahendusel. Lahend, kus senine kinosaal saab ka muusikakooli kontsertsaaliks, tundus ideaalilähedane toona ja sai kinnitust nüüd maja valmides.

Kui palju käidi kogemusi otsimas teistes muusikakoolides ja kultuurimajades, uuriti uusi tehnilisi võimalusi, kui

palju peeti koosolekuid projekti valmimiseks, seda mäletavad asjaosalised. Kuid arvan, et eeltöö põhjalikkus on end ära tasunud. Mul on hea meel, et ka ühinenud valla valikogu ja valitsus suured plaanid omaks võtsid, sest nüüdseks on valminud sajandiehitus Türi ja Järvamaa jaoks. Samas on uus muusikakooli hoone teenäitajaks ka Eesti muusikahariduses, mille realiseerimise julgus omavalitsuse poolt on innustanud ka riiki ehituseks lisaraha andmisel. Samuti on hasartmängumaksu nõukogu näinud seda olulise haridusliku pilootprojektina ning rahastanud kogu õppevahendite baasi kaasajastamise.

Esimene kontsert uues saalis anti esmaspäeva õhtul Türi muusikakooli vilistlaste poolt. Jään pikisilmi ootama kontserti vastrenoveeritud kultuurimaja saalis. Türi on uuteks osadeks kultuuriloos valmis!

Esimese kontserdi muusikakooli uues saalis andsid kooli vilistlased.

Merit Männi

Eesti alustab e-tervise süsteemi katsetamist

ELI LILLES
sotsiaalministeeriumi pressiesindaja

Tulevikus hakkavad tööle kaks uut e-tervise infosüsteemi: tervise infosüsteem ja retseptikeskus.

Tervise infosüsteem on andmekogu, kus arst saab tulevikus vaadata näiteks patsiendi haigusloogu, aegkriitilisi andmeid, digitaalseid röntgenpilte ja muude mahukate meditsiiniuuringute tulemusi. Patsiendid saavad vaadata oma terviseandmeid, seda, kes arstidest on neid vaadanud ning valida soovi korral, kellele arstidest ja millistele andmetele nad ligipääsu annavad. Enam pole patsiendil vaja uue arsti juurde minnes ise kaasa tuua seniseid mahukaid ravikaarte, saatekir-

ju, röntgenpilte ja muid uuringute tulemusi. Pole ka vaja muretseda, et need võiksid kaduma minna. Tänu digiregistratuurile pääsevad inimesed polikliiniku või perearstikeskuse registratuuri pikkadest telefoniootejärjekordadest, sest patsiendiportaali loodava elektroonilise broneerimissüsteemi kaudu saab igapäev endale vabade arstiaegadest sobiva välja valida, aega muuta, visiiti tühistada või meeldetuletust tellida.

Retseptikeskus loob võimalused digiretseptile üleminekuks, et tulevikus patsient enam paberretsepti ei vaja. Arst saadab retsepti otse ap-

teekrile ja inimesel peab apteeki minnes kaasas olema vaid pildiga isikuttõendav dokument. Apteekritega käivad ka läbiraakimised, et kui arst on retsepti paberile kirjutanud, siis selle digitaliseerimise kohustus lükata edasi kuni 2009. aasta 1. septembrini, mis hoiab ära võimaliku järjekordade tekkimise apteegis.

„E-tervise teenused rakenduvad järk-järgult ning septembris algab süsteemi testimine. Sellega väldime, et nii mahuka ja oluliselt tervishoiu korraldust muutva süsteemi rakendamisel võiksid tekkida tehnilised või organisatsioonilised probleemid. Lõplik e-tervise rakendamise tähtaeg on 2013 ja ma usun, et e-tervise täiendab tulevikus Eesti e-riigi edulugu kõrvuti e-valimiste, e-kooli ning e-maksuametiga,” ütles sotsiaalminister Maret Maripuu.

14. augusti valitsuse istun-

gil kiideti heaks määruste pakett, mis viib sammu lähemale üleminekuks e-tervise süsteemile. Määruste väljatöötamine on käinud käsikäes tehniliste lahenduste loomisega nii kesksüsteemides kui ka apteekides, haiglates ja teiste teenuseosutajate infosüsteemides. Õigusliku raamistiku loomisega taotleb sotsiaalministeerium paralleelselt süsteemide käikulaskmiseks Andmekaitse Inspeksioonist (AKI) delikaatsete andmete töötlemiseks registreeringu. Niipea, kui haiglad, kliinikud ja perearstikeskused on oma AKI registreeringud uuendanud, saab kesksüsteemiga liita ka nende infosüsteemid.

E-tervise teenused rakenduvad järk-järgult ning septembris algab süsteemi testimine.

Lõplik e-tervise rakendamise tähtaeg on aasta 2013.